

แบบบันทึกการถอดบทเรียน
โครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ
และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย
อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ส่วนที่ ๑ บริบทพื้นที่ดำเนินโครงการ

๑. พื้นที่

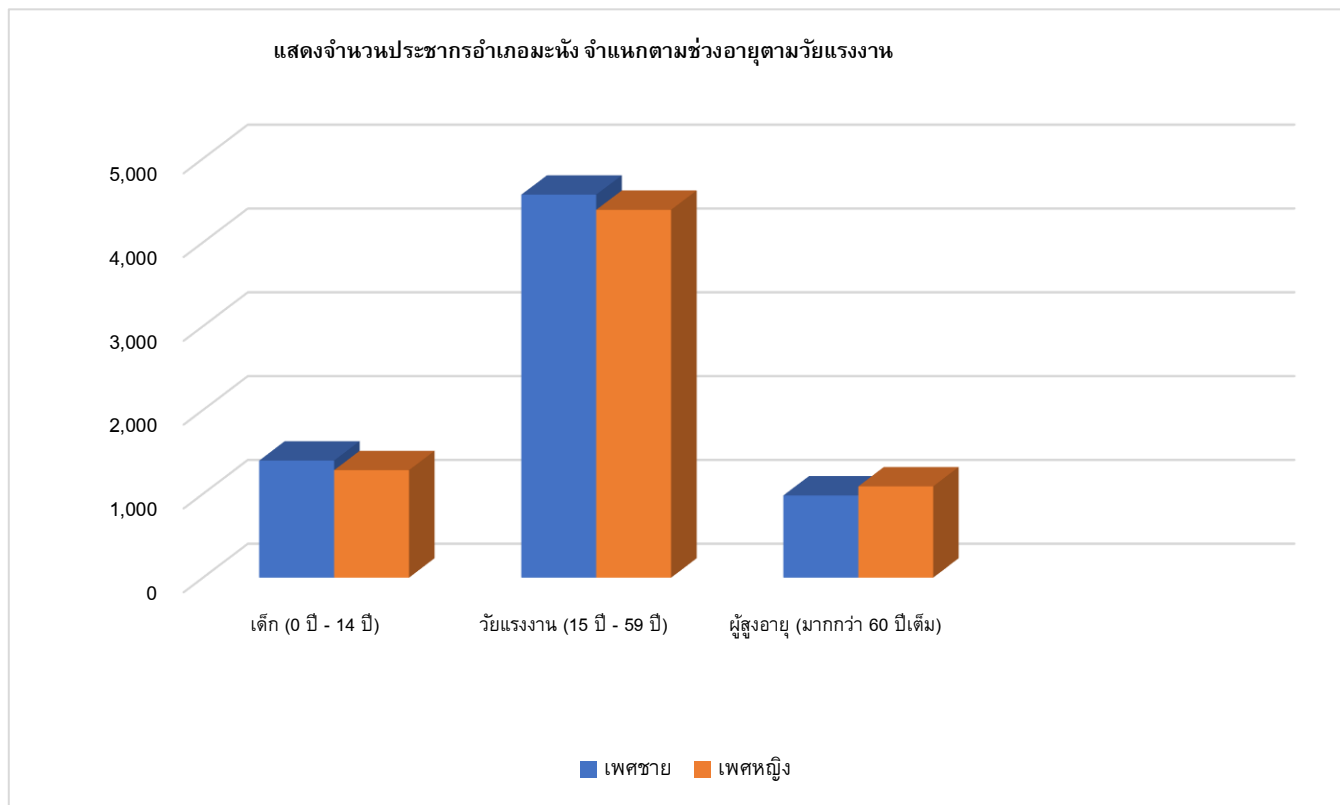
อำเภอมะนังแบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ตำบล ๑๙ หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลนิคมพัฒนา มี ๙ หมู่บ้าน ตำบลปาล์มพัฒนามี ๑๐ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง ได้แก่

- ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา มีรายได้ประมาณปีละ ๒๐ ล้านบาท
- ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา มีรายได้ประมาณปีละ ๒๖ ล้านบาท

หมู่ที่	ชื่อตำบล	ชื่อหมู่บ้าน
๑	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๖,๙,๑๔
๒	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๔๔,๑๑๗,๑๑๘
๓	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๗,๑๐,๔๕
๔	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๘,๑๑,๑๒,๔๖
๕	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๔๗,๕๐,ปาล์ม ๖
๖	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๕๑,๕๒,๕๓,วังพะเคียน
๗	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๑๓,๑๕,๑๘
๘	นิคมพัฒนา	บ้านฝั่ง ๑๖,๑๗,๑๙,๒๐
๙	นิคมพัฒนา	บ้านก้าวหน้าพัฒนา
๑	ปาล์มพัฒนา	บ้านฝั่งปาล์ม ๑
๒	ปาล์มพัฒนา	บ้านฝั่งปาล์ม ๓
๓	ปาล์มพัฒนา	บ้านฝั่งปาล์ม ๔,๕
๔	ปาล์มพัฒนา	บ้านฝั่งปาล์ม ๒
๕	ปาล์มพัฒนา	บ้านมะนัง
๖	ปาล์มพัฒนา	บ้านปากคอก,เป่าพน
๗	ปาล์มพัฒนา	บ้านฝั่งปาล์ม ๗
๘	ปาล์มพัฒนา	บ้านปาล์มทองพัฒนา
๙	ปาล์มพัฒนา	บ้านควนดินดำ
๑๐	ปาล์มพัฒนา	บ้านไทรทอง
	รวม	๑๙ หมู่บ้าน

๒. จำนวนครัวเรือน/ ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๑๓,๗๐๖ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๔,๔๐๗ ครัวเรือน แยกเป็นชาย ๖,๙๔๗ คน หญิง ๖,๗๕๙ คน จำแนกเป็น ตำบลปาล์มพัฒนา จำนวน ๒,๕๐๒ ครัวเรือน และตำบลนิคมพัฒนา จำนวน ๑,๙๐๕ ครัวเรือน ประชากรในอำเภอมะนัง มีรายได้เฉลี่ย ๖๒,๙๓๐.๔๐ บาท ต่อคนต่อปี (ข้อมูล จปฐ. ๒๕๖๕)

๓. ภูมิประเทศ

๔. สภาพทางเศรษฐกิจ

๓.๑ ขนาดพื้นที่และลักษณะที่ตั้ง

อำเภอมะนัง มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๓๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๙๕,๐๐๐ ไร่ ห่างจากศาลากลางจังหวัดสตูล ประมาณ ๖๖ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอบ้านนาเมือง จังหวัดพัทลุง
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

๓.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะลาดชัน เป็นที่สูงป่าเขาสลับกับที่ราบและที่ลุ่ม มีลำห้วยน้อยใหญ่เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ คลองละงู คลองลำโสน และคลองพั่ง

๓.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอมะนัง มีลักษณะอากาศแบบร้อนชื้น อุณหภูมิเฉลี่ย ประมาณ ๒๗ – ๓๒ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๑,๙๕๐.๐ มิลลิเมตรต่อปี ฝนตกชุกในเดือน สิงหาคม – พฤศจิกายน มี ๒ ฤดู

ฤดูฝน อยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคม – ธันวาคม ของแต่ละปี

ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน ของแต่ละปี โดยฤดูร้อนอากาศจะไม่ร้อนจัดมาก เนื่องจากมีฝนตกเกือบตลอดปีซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

๓.๔ แหล่งน้ำธรรมชาติ

อำเภอมะนัง มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ คลองมะนัง (คลองละงู) คลองลำโลนและคลองลำลิเบา

๓.๕ ลักษณะดิน

ดินโดยส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอมะนัง มีลักษณะเป็นดินร่วน เหมาะแก่การปลูกพืชไร่พืชสวนต่าง ๆ เช่น การปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ประเภทต่างๆ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง เป็นต้น

๓.๖ การปกครอง

อำเภอมะนังแบ่งการปกครองออกเป็น ๒ ตำบล ๑๙ หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลนิคมพัฒนา มี ๙ หมู่บ้าน ตำบลปาล์มพัฒนามี ๑๐ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง ได้แก่

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา มีรายได้ประมาณปีละ ๒๐ ล้านบาท

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา มีรายได้ประมาณปีละ ๒๖ ล้านบาท

๔. สภาพทางเศรษฐกิจ

๔.๑ ด้านการประกอบอาชีพ

ด้านการเกษตร

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ และพืชไร่ ตามฤดูกาล โดยมีพื้นที่การเกษตรประมาณ ๑๓๓,๒๐๐ ไร่จำแนกเป็น

- พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑,๔๕๑ ครัวเรือน พื้นที่ ๕๑,๕๕๖.๗๖ ไร่

มีผลผลิตประมาณ ๑๔๑,๕๖๕,๔๗๘ ตัน/ต่อปี

- พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๓,๐๐๐ ครัวเรือน พื้นที่ ๕๑,๕๕๖.๗๖ ไร่

มีผลผลิตประมาณ ๓๙,๑๙๗,๘๖๐ ตัน/ต่อปี

- พื้นที่ปลูกผลไม้และพืชผักอื่น ๆ จำนวน ๑,๐๐๐ ครัวเรือน พื้นที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

ตารางแสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นิคมพัฒนา	๕๑๐	๑๔,๙๒๕.๐๖	๑๔,๑๖๒.๙๘	๕๒,๓๙๙,๔๐๐	๓,๗๐๐
ปาล์มพัฒนา	๙๗๘	๓๖,๖๓๑.๗๐	๓๔,๙๖๒.๑๙	๘๙,๑๖๖,๐๗๘	๒,๕๕๓
รวม	๑,๔๘๘	๕๑,๕๕๖.๗๖	๔๙,๑๒๕.๑๗	๑๔๑,๕๖๕,๔๗๘	๓,๓๕๘.๗๘

(สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง, มิถุนายน ๒๕๖๔)

ตารางแสดงปริมาณการปลูกยางพารา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
นิคมพัฒนา	๑,๓๕๓	๘๕,๗๐๙.๗๐	๗๘,๑๔๑.๕๖	๒๐,๖๗๓,๘๔๐	๒๔๔
ปาล์มพัฒนา	๑,๗๑๓	๙๐,๙๖๓.๕๐	๘๒,๓๒๙.๗๖	๑๘,๕๒๔,๐๒๐	๒๒๕
รวม	๓,๐๖๖	๑๗๖,๖๗๓.๒๐	๑๖๐,๔๗๑.๓๒	๓๙,๑๙๗,๘๖๐	๒๓๕

(สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง, มิถุนายน ๒๕๖๔)

ด้านปศุสัตว์

- พื้นที่อำเภอมะนังมีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวมทั้งสิ้น ๒,๒๒๑ ราย
- ปศุสัตว์รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๔๓,๖๓๔ ตัวจำแนกได้ดังนี้

ลำดับที่	ชนิด	จำนวน(ตัว)	ร้อยละ
๑	โคเนื้อ	๑,๙๐๖	๐.๗๒
๒	กระบือ	๒	๐.๐๐
๓	สุกร	๖,๐๑๕	๒.๒๘
๔	ไก่	๒๓๗,๒๑๕	๙๐.๐๑
๕	เป็ด	๓,๕๗๖	๑.๓๖
๖	แพะ	๑,๑๑๒	๐.๔๒
๗	แกะ	๕	๐.๐๐
๘	นกกระทา	๘,๕๐๐	๓.๒๓
๙	สัตว์ชนิดอื่นๆ	๕,๒๑๕	๑.๙๘
	รวมทั้งสิ้น	๒๖๓,๕๕๖	๑๐๐.๐๐

(สำนักงานปศุสัตว์อำเภอมะนัง, มิถุนายน ๒๕๖๔)

ข้อมูลเกษตรกรแปลงใหญ่ในพื้นที่

อำเภอมะนัง มีการทำเกษตรแปลงใหญ่ ดังนี้

๑. แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลปาล์มพัฒนา มีเนื้อที่ปลูก ๗๙๖ ไร่ ประกอบด้วยสมาชิก ๖๐ ราย ผลผลิตรวม ๑,๘๒๕ กิโลกรัม/ไร่/ปี มีประธานแปลงใหญ่ ได้แก่ นายยามิน หมัดอุสัน

๒. แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลนิคมพัฒนา มีเนื้อที่ปลูก ๑,๒๒๐ ไร่ ประกอบด้วยสมาชิก ๗๕ ราย ผลผลิตรวม ๒,๕๑๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี มีประธานแปลงใหญ่ ได้แก่ นายแดง ไพศาล

ข้อมูลโครงการโคก หนอง นา โมเดล อำเภอมะนัง

กลุ่มเป้าหมายการขับเคลื่อนโครงการ “โคก หนอง นา โมเดล” อำเภอมะนัง ทั้งหมด ๑๒ ราย พื้นที่ ๑๔ ไร่

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หมู่ที่/ตำบล	พื้นที่เข้าร่วมโครงการ (ไร่)
๑	นายสัมพันธ์ รอดเดช	หมู่ที่ ๑ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๒	นายภิเชษฐ์ อุทัยรังสี	หมู่ที่ ๒ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๓	นางจันทกานต์ ฝาละเหยียบ	หมู่ที่ ๓ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๔	นายวีระศักดิ์ แสงวิมาน	หมู่ที่ ๔ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๕	นางกรณิชารัตน์ เหลลาทอง	หมู่ที่ ๕ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๖	นายทวี กิมถ้าย	หมู่ที่ ๗ ตำบลปาล์มพัฒนา	๑
๗	นางพรทิพย์ ไชยนวล	หมู่ที่ ๒ ตำบลนิคมพัฒนา	๑
๘	นายสมจิตร อริยะพงษ์	หมู่ที่ ๓ ตำบลนิคมพัฒนา	๑
๙	นางสาวอริศรา ยืนยง	หมู่ที่ ๔ ตำบลนิคมพัฒนา	๑
๑๐	นางบวน ชุนฤทธิ์เอียด	หมู่ที่ ๖ ตำบลนิคมพัฒนา	๑
๑๑	นางอดุลย์ หมวดสง	หมู่ที่ ๗ ตำบลนิคมพัฒนา	๓
๑๒	นายมานิตย์ ย่องหิ้น	หมู่ที่ ๘ ตำบลนิคมพัฒนา	๑

(สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมะนัง, มิถุนายน ๒๕๖๔)

ด้านการพาณิชย์

- มีร้านค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป ได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ จำนวน ๑ แห่ง ร้านขายส่ง จำนวน ๕ แห่ง ร้านขายของทั่วไป จำนวน ๑๔๐ แห่ง

- มีร้านค้าที่ขายสินค้าเฉพาะ ได้แก่ ร้านวัสดุก่อสร้าง จำนวน ๗ แห่ง ร้านขายวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเกษตร จำนวน ๔ แห่ง

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP

- อำเภอมะนังมีกลุ่มสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP จำนวน ๕๕ กลุ่ม จำแนกได้ดังนี้

๑. ประเภทอาหาร จำนวน ๓๐ กลุ่ม

๒. ประเภทเครื่องตีมี จำนวน ๓ กลุ่ม

๓. ประเภทผ้า จำนวน ๒ กลุ่ม

๔. ประเภทของใช้ จำนวน ๑๗ กลุ่ม

๕. ประเภทสมุนไพร จำนวน ๓ กลุ่ม

โดยมีรายได้จากการจำหน่ายประมาณ ๒๕,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

- ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น OTOP ที่สำคัญ เช่น

๑. น้ำมันสมุนไพร ตราปาล์มทอง

๒. ปลาตุ๊กร้า

๓. ตุ๊กตาเซม้ง

๔. แจกันไม้

๕. เครื่องแกง

- กลุ่มอาชีพที่สำคัญในพื้นที่ เช่น

๑. กลุ่มอาชีพน้ำมันสมุนไพร ตราปาล์มทอง (น้ำมันสมุนไพรตะไคร้หอม)

๒. กลุ่มสตรีบ้านควนดินดำ (ตุ๊กตาเซม้ง)

๓. กลุ่มรากไม้ลายศิลป์ (แจกัน)

๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรอินทรีย์ บ้านฝาง ๘ (ปลาตุ๊กร้า)

๕. อาหมัดเครื่องแกง (พริกแกง)

- มีตลาดนัดสำหรับขายสินค้า จำนวน ๙ แห่ง

ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

(๑) สถานบริการและสถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

(๒) โรงแรม ที่พัก รีสอร์ท ที่มีทั้งสิ้น ๔ แห่งคือ

๑. มะนัง รีสอร์ท	๒. สายน้ำรอบ รีสอร์ท
๓. ครูเทพ รีสอร์ท	๔. อานธิดา รีสอร์ท
๕. ริเวอร์ไซด์ ฟาร์มสเตย์	

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอมะนัง คือ ถ้ำภูเขาเพชร (ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ ๔ ของโลก), ถ้ำเจ็ดคต และน้ำตกวังไต้หนาน โดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อปี ประมาณ ๔๐,๐๐๐ คน โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยปีละ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อำเภอมะนัง มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๑๕๕ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๙๗,๐๐๐ ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณร้อยละ ๔๘.๑๖ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๔๐,๕๘๔.๓๖ ไร่ และส่วนหนึ่งอยู่ในเขตนิคมพัฒนาภาคใต้จังหวัดสตูล

พื้นที่อำเภอมะนังมีระบบชลประทานในพื้นที่ ซึ่งเป็นระบบชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑๑ แห่ง ประชาชนในพื้นที่สามารถใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตรได้ ร้อยละ ๘๕

นอกจากนี้ในพื้นที่อำเภอมะนัง มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๔ โครงการ ดังนี้

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในรัชกาลที่ ๙ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโตนเขาโครอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๙ ต.ปาล์มพัฒนา งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกรมชลประทาน ผู้ได้รับผลประโยชน์ ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๖ ทั้งหมดและหมู่ที่ ๙ ตำบลปาล์มพัฒนาบางส่วน ประมาณ ๒๕๐ ครัวเรือน

๒. โครงการฝายคลองย่าบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ต.ปาล์มพัฒนา งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกรมชลประทาน ผู้ได้รับผลประโยชน์ ๒ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๓ และ ๕ ตำบลปาล์มพัฒนา ประมาณ ๒๖๐ ครัวเรือน

๓. โครงการฝายคลองระเกดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ต.ปาล์มพัฒนา งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกรมชลประทาน ผู้ได้รับผลประโยชน์ ๑ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๙ ตำบลปาล์มพัฒนา ประมาณ ๑๐๐ ครัวเรือนและโรงเรียนบ้านป่าพน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในรัชกาลที่ ๑๐ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการก่อสร้างระบบประปาบ้านผึ่ง ๑๖ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.นิคมพัฒนา งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมชลประทานและสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ใช้งบประมาณ ๑๐๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ได้รับผลประโยชน์ ๙ หมู่บ้านทั้งตำบลนิคมพัฒนา ประมาณ ๒,๑๐๓ ครัวเรือนซึ่งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี

๕. สภาพทางสังคมศาสนาและวัฒนธรรม

การนับถือศาสนาประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๗๖.๖๕ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๒๓.๓๕ มีวัด ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ ๓ แห่ง มัสยิด ๗ แห่ง บานาชะ ๗ แห่ง

วัฒนธรรมท้องถิ่นประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธจึงมีการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ ประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีชักพระ ประเพณีลอยกระทง เป็นประจำทุกปี ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสามารถ เสริมสร้างความรักความสามัคคีให้กับคนในพื้นที่ให้เกิดความสามัคคีอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลโครงการ

๑. ชื่อโครงการ : น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนาวมันคง
๒. พื้นที่ดำเนินการ : อำเภอมะนาว จังหวัดสตูล
๓. วัตถุประสงค์การดำเนินโครงการ
 - ๓.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและปัญหาขาดแคลนน้ำ
 - ๓.๒) เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
 - ๓.๓) เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
 - ๓.๔) เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า
 - ๓.๕) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน
๔. กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในพื้นที่ ทุกครัวเรือน จำนวน ๔,๔๐๗ ครัวเรือน
๕. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา
 - ๕.๑) ยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทย
 - ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
เป้าหมาย ๓.๑ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
เป้าหมาย ๓.๒ พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
 - ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่ออนาคต
เป้าหมาย ๔.๒ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
 - ๕.๒) ยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ กระทรวง/กรมอื่น กรมทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
 - ยุทธศาสตร์ที่ ๒ อนุรักษ์ พัฒนา ปรับปรุงและฟื้นฟูแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝนรวมถึงการรักษาสมดุลระบบนิเวศและพื้นที่ชุ่มน้ำ
เป้าหมาย : พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ/ระบบขนส่งน้ำใหม่
- กรมป่าไม้
 - ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน
เป้าหมาย : การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมโดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ
- กรมชลประทาน
 - ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการตามวัตถุประสงค์การใช้น้ำ
เป้าหมาย : สร้างความสมดุลในการใช้น้ำและจัดสรรน้ำให้มีประสิทธิภาพ
- ๕.๓) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด
 - ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วม อย่างสมดุลและยั่งยืน
ตัวชี้วัดตามประเด็นการพัฒนา (๒) ร้อยละการเพิ่มขึ้นของแหล่งน้ำขนาดเล็ก เพื่อการอุปโภคบริโภคและพื้นที่เกษตรกรรม
- ๕.๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ของอำเภอ

- **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒** การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และอุทยานธรณี
 สดุดอย่างยั่งยืน
 ตัวชี้วัด : ร้อยละของหมู่บ้านที่สามารถบริหารจัดการน้ำได้

๖. ความสำคัญของโครงการ

อำเภอมะนัง เป็นอำเภอขนาดเล็ก ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแยกออกมาจากอำเภอควนกาหลง อำเภอมะนัง ประกอบด้วย ๒ ตำบล ๑๙ หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง ประชากร ๑๘,๕๙๗ คน มีพื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๓๑๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๙๕,๐๐๐ ไร่ ห่างจากศาลากลางจังหวัดสตูล ๖๕ กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะลาดชันเป็นที่สูงป่าเขาสลับกับที่ราบและที่ลุ่ม มีลำห้วยน้อยใหญ่เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ คลองละงู คลองลำโลน และคลองพนัง ลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘ องศาเซลเซียส ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ๓,๐๔๙ มิลลิเมตรต่อปี สภาพดินโดยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินร่วน เหมาะแก่การเพาะปลูก ทำให้ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ประเภทต่าง ๆ เช่น เงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง เป็นต้น มีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๕,๘๐๐ บาท ต่อคนต่อปี จากข้อมูลข้างต้น พื้นที่อำเภอมะนัง เป็นพื้นที่แหล่งต้นน้ำ แต่ในฤดูฝน ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ได้ น้ำจึงไหลลงสู่ลำคลองและที่ลุ่ม ทำให้เกิดน้ำท่วมในทุก ๆ ปี ทั้งในพื้นที่อำเภอมะนังและอำเภอปลายน้ำ ได้แก่ อำเภอละงู ในขณะที่ช่วงฤดูแล้ง บางปีฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้เกิดภาวะขาดน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะน้ำสำหรับการเกษตร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่ออาชีพของประชาชนในพื้นที่

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงให้ความสำคัญพระราชหฤทัยเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่าโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริประเภทอื่น ทรงให้ความสำคัญในลักษณะ “น้ำคือชีวิต” ดังพระราชดำรัส ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๙ ความตอนหนึ่งว่า “...หลักสำคัญว่าต้องมีน้ำบริโภค น้ำใช้ น้ำเพื่อการเพาะปลูก เพราะว่าชีวิตอยู่ที่นั่น ถ้ามีน้ำคนอยู่ได้ ถ้าไม่มีน้ำ คนอยู่ไม่ได้ ไม่มีไฟฟ้าคนอยู่ได้ แต่ถ้ามีไฟฟ้าไม่มีน้ำคนอยู่ไม่ได้...” ซึ่งมีความสอดคล้องกับปัญหาในพื้นที่ อำเภอมะนังจึงได้จัดทำโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมั่นคง” ขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำ โดยได้นำมาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาเป็นต้นแบบ ได้แก่ การทำธนาคารน้ำใต้ดิน ทั้งระบบปิดและระบบเปิด และการทำฝายชะลอน้ำ โดยไม่ใช้เงินงบประมาณของส่วนราชการ แต่จะใช้พลังของจิตอาสา ร่วมด้วยช่วยกัน หรือภาษาใต้เรียกว่า “ออกปาก ขอแรง” ในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชนและยังสามารถฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ สามารถบริหารจัดการน้ำแบบครบวงจรแก้ปัญหา ทั้งน้ำท่วม น้ำแล้ง บำบัดน้ำเสีย สร้างความชุ่มชื้นให้แก่ดิน ทำให้พืชผลทางการเกษตรงอกงาม สร้างความมั่นคงทางอาหารและยังส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ คาดว่าจะสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิม ๕,๘๐๐ บาทต่อคนต่อปี เป็น ๑๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ถือได้ว่าน้ำแค่หยดเล็ก ๆ เมื่อมารวมกันทำให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาล สมดังคำว่า “น้ำคือชีวิต” ตามรอยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน จะเห็นได้ว่าโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมั่นคง” สามารถแก้ปัญหาทั้งต้นน้ำ (แก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง) กลางน้ำ (ปริมาณพืชผลทางการเกษตรเพิ่มขึ้น) และปลายน้ำ (ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น) ได้อย่างเป็นรูปธรรมและ ส่งผลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน

๗. ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

โครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคง” สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เรียงลำดับตามความสำคัญ ดังนี้

๗.๑ เป้าหมายที่ ๖ การจัดการน้ำและสุขาภิบาล : Clean Water and Sanitation โดยเป้าหมายย่อยที่ ๖.๔ จะเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วนและสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชากรที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ในขณะที่เป้าหมายย่อยที่ ๖.๖ มุ่งเน้นการปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ และการช่วยสนับสนุนและเพิ่มความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการจัดการน้ำและสุขาภิบาล ดังนั้นโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคง” ที่อำเภอมะนังได้จัดทำขึ้น จะมุ่งเน้นการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เป็นสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้สามารถฟื้นฟูแหล่งน้ำ โดยเริ่มจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาทั่วมและปัญหาการขาดแคลนน้ำได้อย่างยั่งยืน

๗.๒ เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย : Zero Hunger ซึ่งในเป้าหมายย่อย ๒.๓ จะเน้นการเพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง คริวเรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์ม อย่างมั่นคงและเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ดังนั้นโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคง” สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทั้งในการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร โดยเฉพาะภาคการเกษตรซึ่งเป็นรายได้หลักของคนในพื้นที่ การไม่ขาดแคลนน้ำ ทำให้ส่งผลต่อการเจริญงอกงามของพืชผลทางการเกษตร ซึ่งส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

๗.๓ เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจน : No Poverty ซึ่งเป้าหมายย่อย ๑.๑ เน้นขจัดความยากจนขั้นรุนแรงของประชาชนในทุกพื้นที่ให้หมดไปภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ดังนั้นโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคง” ตอบโจทย์การขจัดความยากจน เนื่องจากเมื่อมีน้ำตลอดทั้งปี ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สามารถขจัดความยากจนได้ในที่สุด

จะเห็นได้ว่า โครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคง” ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ได้อย่างดีเยี่ยม ตั้งแต่ทำให้สามารถลดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่อำเภอมะนังและอำเภอใกล้เคียงได้ ทำให้ลดการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ประชาชนสามารถใช้น้ำในการทำเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนซึ่งเป็นเกษตรกรรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีสามารถขจัดความยากจนได้อย่างยั่งยืน

๘. บทวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบต่อประชาชน (High Impact) และก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม (High Value) ในพื้นที่

๘.๑ แก้ไขปัญหาน้ำท่วมและปัญหาขาดแคลนน้ำ ซึ่งปกติอำเภอมะนัง จะเข้าสู่ฤดูฝนในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคมของทุกปี เกิดปัญหาน้ำไหลจากที่สูงลงที่ต่ำ เกิดน้ำท่วมบางพื้นที่และมวลน้ำจำนวนมากไหลลงลำคลองส่งผลให้อำเภอละงูซึ่งอยู่ปลายน้ำเกิดน้ำท่วมทุก ๆ ปี ในขณะที่ฤดูร้อนในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน จะเกิดภาวะขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะน้ำที่ใช้ในภาคการเกษตร ส่งผลให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายหรือเติบโตได้ไม่ดี ดังนั้น การดำเนินโครงการนี้ จะช่วยให้สามารถกักเก็บน้ำไว้ใต้ดินได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๙๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๘.๒ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร จากการมีน้ำใต้ดินทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น เช่น มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สามารถเก็บเกี่ยวได้ จำนวน ๔๙,๑๒๕.๑๗ ไร่ จากเดิมสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ ๖,๒๕๓ ตันต่อไร่ต่อปี คาดว่าจะสามารถเพิ่มผลผลิตเป็นเท่าตัว คือประมาณ ๑๒,๕๐๐ ตันต่อไร่ต่อปี ในขณะที่ยางพาราจากเดิมสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ ๔๖๙ ตันต่อไร่ต่อปี คาดว่าจะสามารถเพิ่มผลผลิตเป็นเท่าตัว คือประมาณ ๙๐๐ ตันต่อไร่ต่อปี ส่งผลต่อการเพิ่มของรายได้ของประชาชนในพื้นที่ด้วย

๘.๓ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จากเดิม มีรายได้เฉลี่ยประมาณ ๕,๘๐๐ บาท ต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นเป็นประมาณ ๑๑,๖๐๐ บาทต่อคนต่อปี (ข้อมูลจากต.เกษตรอำเภอ)

๘.๔ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า โดยการเปิด “ตลาดสวนไม้ ผัง ๗” ในพื้นที่วัดนิคมพัฒนาราม หมู่ที่ ๓ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นตลาดที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นของทุกภาคส่วนราชการในพื้นที่ให้เกิดตลาดแห่งนี้ ให้เป็นช่องทางหนึ่งสำหรับประชาชนในพื้นที่และประชาชนใกล้เคียงได้นำสินค้าทางการเกษตรและสินค้าอื่น ๆ มาจำหน่าย นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐเอกชนและประชาชนทั่วไปซึ่งตลาดสวนไม้ ผัง ๗ เปิดเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบัน มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมจำนวนมาก สร้างรายได้ให้แก่คนในพื้นที่มากกว่า ๒๕๐,๐๐๐ บาท (ข้อมูลจากคณะกรรมการตลาดสวนไม้ ผัง ๗)

๙. กิจกรรมสำคัญของโครงการ

โครงการน้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง โดยมีขั้นตอนกระบวนการขับเคลื่อนดังนี้

๑. ขึ้นเตรียมการวิเคราะห์นโยบาย โครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ โดยการประดมทีมงานขับเคลื่อนระดับอำเภอเพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายการทำงาน กระบวนการและการวางแผนการทำงานร่วมกัน

๑.๑ การขับเคลื่อนงานตามกระบวนการ ดังนี้

๑.๑.๑ การสร้างและพัฒนาสารสนเทศด้านน้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง (Big Data)

๑) ประชุมกลไกการขับเคลื่อนน้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง การออกแบบการจัดเก็บ จัดทำข้อมูลบุคลากรหน่วยงานที่มีภารกิจและความชำนาญในด้านต่างๆ เช่น ศจ.พจ.,การแปรรูป เครือข่ายสื่อประชาสัมพันธ์ Online ,Offline สนับสนุนปัจจัยการผลิต และข้อมูลความต้องการขับเคลื่อนแผน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง” ด้านธนาคารน้ำใต้ดิน, การทำฝายชะลอน้ำ, การปลูกพืชสมุนไพร พืชเศรษฐกิจ, การท่องเที่ยว และการตลาด

๒) จัดเก็บข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๑. ข้อมูลทางภูมิสังคม ได้แก่ ข้อมูลภูมิศาสตร์ ลักษณะของพื้นที่ วิถีชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี และแนวคิดทัศนคติ

๒. ข้อมูลเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ ข้อมูลต้นทุนอาชีพ รายได้

๓) ประมวลผลข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ สรุปลงเป็นสารสนเทศการพัฒนา “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง”

๔) นำข้อมูลที่ได้จากสารสนเทศเพื่อการพัฒนา “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง” มากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง”

๕) จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทุกรัฐวเรือนและการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่าย

๒. การสร้างและพัฒนาเครือข่ายการพัฒนา

๒.๑ สร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง”

๒.๑.๑ เครือข่ายการทำงานระดับอำเภอ ๒ เครือข่าย

๒.๑.๒ เครือข่ายครุฑาทำ ๕ ทีม

๑. ทีมทำธนาคารน้ำใต้ดิน

๒. ทีมทำฝายชะลอน้ำ

๓. ปลูกผัก สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจ

๔. ทีมการตลาด

๕. ทีมการท่องเที่ยว

๒.๑.๓ เครือข่ายประชารัฐ ที่มีทักษะความชำนาญส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาขับเคลื่อนงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒ พัฒนาเครือข่ายด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจ กำหนดเป้าหมายและจัดทำแผน MOU/ จัดทำแผนแม่บทขับเคลื่อนกิจกรรม/โครงการดังนี้

๑. การทำธนาคารน้ำใต้ดิน

๒. การทำฝายชะลอน้ำ

๓. การส่งเสริมการปลูกผักสมุนไพรและพืชเศรษฐกิจ

๔. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

๕. การส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร

๖. การส่งเสริมการตลาด เพิ่มทางการตลาดในระบบ Online

๗. การประชาสัมพันธ์ช่องทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านระบบ Online

ในรูปแบบภารกิจของแต่ละองค์กร/หน่วยงานและรูปแบบขับเคลื่อนโครงการร่วมกัน

๓. ประสานการขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต เศรษฐกิจมะม่วงมันคง” เพื่อเสริมศักยภาพในการดำเนินงานด้านการเชื่อมประสาน ดังนี้

๑. ประสานภาคีการพัฒนาด้านการจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน ฝายชะลอน้ำ การปลูกผัก สมุนไพร และพืชเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวในชุมชน การเพิ่มช่องทางการตลาด

๒. ประสานแผนงานโครงการกิจกรรมการพัฒนาที่สอดคล้องกับภารกิจในการบูรณาการการทำงาน

๓. ประสานสื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน “น้ำเปลี่ยนชีวิต เศรษฐกิจมะม่วงมันคง”

๔. ประสานการสร้างช่องทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Online ทั้ง ๕ กิจกรรม

กิจกรรมที่ ๑ จัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน (ทั้งระบบเปิดและระบบปิด)

วิธีดำเนินงาน ครุฑเรือนในอำเภอมะนังจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน ๔,๔๐๗ บ่อ โดยดำเนินการขุดทำธนาคารน้ำใต้ดิน ในพื้นที่ของตนเองเป้าหมาย ๔,๔๐๗ บ่อให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน โดยร่วมแรงร่วมใจกันผ่านกิจกรรมจิตอาสาหรือช่วยกันทำ หรือที่เรียกว่า “ออกปาก ซอแรง” โดยธนาคารน้ำ ๑ แห่ง มีขนาดกว้าง ๑ เมตร ลึก ๑ เมตร สามารถรองรับน้ำได้ประมาณ ๓,๐๐๐ ลิตรต่อ ๑ แห่ง ครูพาทำลงไปสร้างความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของการทำธนาคารน้ำใต้ดินและส่งเสริมสนับสนุนพาทำธนาคารน้ำใต้ดินในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ เครือข่ายครูพาทำ เครือข่ายประชาชนรัฐ ผู้นำกลุ่มองค์กร

พิกัดพื้นที่ดำเนินงาน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

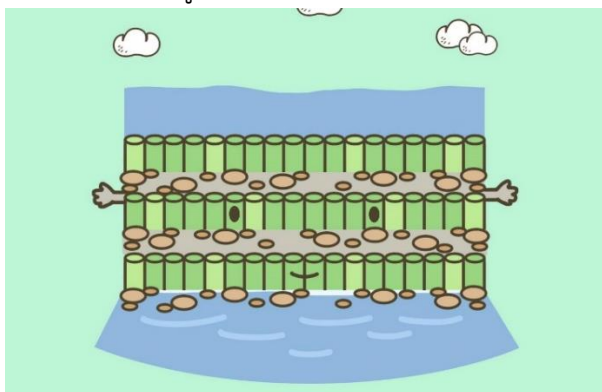
ที่มา : เนชั่นสุดสัปดาห์. “ธนาคารน้ำใต้ดิน”. วันที่สืบค้นข้อมูล ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕, เข้าถึงได้จาก <https://www.nationweekend.com/columnist/๒๘/๒๕๗๒>.

กิจกรรมที่ ๒ ทำฝายชะลอน้ำ ทุกหมู่บ้าน รวม ๑๙ หมู่บ้าน ๑๙ ฝาย

วิธีดำเนินงาน ทุกหมู่บ้าน ดำเนินการจัดทำฝายชะลอน้ำในพื้นที่ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน โดยร่วมแรงร่วมใจกันผ่านกิจกรรมจิตอาสาหรือช่วยกันทำ หรือที่เรียกว่า “ออกปาก ซอแรง” และครูพาทำลงไปสร้างความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของการทำฝายชะลอน้ำและส่งเสริมสนับสนุนพาทำฝายชะลอน้ำในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ ๗ ภาคีการพัฒนา ผู้นำในชุมชน

พิกัดพื้นที่ดำเนินงาน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ที่มา : มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ. “ความรู้เกี่ยวกับน้ำ”. วันที่สืบค้นข้อมูล ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕, เข้าถึงได้จาก https://www.pidthong.org/knowledge-list.php?parent_id=๑

กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกผัก พืชสมุนไพร และพืชเศรษฐกิจ

วิธีดำเนินงาน ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนปลูกผักและพืชสมุนไพร โดยให้เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และเครือข่ายครูพาททำ เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชผักต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณรอบๆ ธนาคารน้ำใต้ดินหรือรอบ ๆ ฝายชะลอน้ำ จะทำให้พืชผักเติบโตได้ดี เพื่อเป็นคลังอาหาร และครูพาททำลงไปสร้างความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของการทำธนาคารน้ำใต้ดินและส่งเสริมสนับสนุนพาททำธนาคารน้ำใต้ดินในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ เครือข่ายครูพาททำ เครือข่ายประชาชนรัฐ ผู้นำกลุ่มองค์กร

พิกัดพื้นที่ดำเนินงาน อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

กิจกรรมที่ ๔ สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้า ได้แก่ “ตลาดสวนไม้ ผัง ๗” และตลาด Online

วิธีดำเนินงาน ทุกส่วนราชการทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้นำศาสนา ประชาชน ผู้ประกอบการ ประชาชนชาวบ้าน ร่วมกันระดมความคิดเห็นและผลักดันให้เกิด “ตลาดสวนไม้ ผัง ๗” เพื่อใช้เป็นช่องทางให้ประชาชนในพื้นที่มาจำหน่ายสินค้า ตลอดจนแสดงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน และครูพาททำลงไปสร้างความรู้ความเข้าใจการจำหน่ายสินค้าทางช่องทาง Online และส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มช่องทางจำหน่ายสินค้าในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ ๗ ภาคีการพัฒนา ผู้นำในชุมชน

กิจกรรมที่ ๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

วิธีดำเนินงาน ทุกส่วนราชการทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้นำศาสนา ประชาชน ผู้ประกอบการ ประชาชนชาวบ้าน ร่วมกันระดมความคิดเห็นและผลักดันให้การท่องเที่ยวในชุมชนเป็นที่รู้จักแพร่หลายและได้รับการยอมรับ เพื่อ ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน และครูพาททำลงไปสร้างความรู้ความเข้าใจการจัดการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวในชุมชนในพื้นที่อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

ภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับอำเภอ ๗ ภาคีการพัฒนา ผู้นำในชุมชน

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เป้าหมาย (Objective)

“มีครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรม ๔,๔๐๗ ครัวเรือน”

ตัวชี้วัด (Key Result)

๑. จัดทำระบบบริหารจัดการน้ำ ได้แก่ ธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน ๔,๔๐๐ แห่ง และฝายชะลอน้ำ จำนวน ๑๙ แห่ง ภายใน ๙๐ วัน
๒. ปัญหาหน้าท่วม น้ำแล้งลดลงภายใน ๑ ปี
๓. ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า ภายในเวลา ๑ ปี
๔. มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวน ๑ แห่ง/ตลาดออนไลน์

ผลลัพธ์ (Outcomes)

๑. มีเครือข่ายการบูรณาการการทำงาน ระดับอำเภอ ๒ เครือข่าย
๒. ธนาคารน้ำใต้ดิน ๔,๔๐๐ บ่อ
๓. ฝายชะลอน้ำ ๑๙๐ ฝาย
๔. ปลูกผักและสมุนไพร ครัวเรือน ๑๙๐ ฝาย
๕. รายได้เฉลี่ยคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
๖. มีช่องทางการตลาดและช่องทางในระบบ Online
๗. มีสื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่านช่องทาง Internet จำนวน ๓ ช่องทาง

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับในรูปแบบมูลค่าทางเศรษฐกิจและ/หรือสังคมที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินโครงการ

จากโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนาวมั่นคง” ซึ่งเป็นโครงการที่ไม่ใช้งบประมาณ แต่จะเป็นการบูรณาการการทำงานของแต่ละภาคส่วนตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานองค์กรจิตอาสาในชุมชน ทั้งกิจกรรมความรู้ ความร่วมมือ หรือภาษาได้เรียกว่า “ออกปาก ขอแรง” จะสามารถทำให้น้ำหยดเล็กๆ สามารถสร้างคุณประโยชน์อย่างมหาศาลเมื่อมีน้ำ น้ำสร้างทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เมื่อมีน้ำ น้ำสร้างคลังอาหาร น้ำสร้างอาชีพ น้ำสร้างโอกาสทางการตลาด น้ำสร้างรายได้ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพ กลุ่มโอท็อป มีการสร้างงานสร้างรายได้ในชุมชน ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านผังแปดแปรรูปปลาตุ๊กร้า พืชผัก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพืชไร่พอใจพอเพียงปลูกและจำหน่ายผักปลอดสารพิษ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

โครงการ น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมันคง

เป้าหมาย (Objective) “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมันคง”

- ตัวชี้วัด (Key Result)**
๑. จัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน จำนวน ๔,๔๐๗ บ่อ และฝายชะลอน้ำ จำนวน ๑๙ แห่ง ภายใน ๙๐ วัน
 ๒. ทำฝายชะลอน้ำ ทุกหมู่บ้าน รวม ๑๙ หมู่บ้าน ๑๙ ฝาย
 ๓. ส่งเสริมการปลูกผักและพืชสมุนไพร
 ๔. สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้า ได้แก่ “ตลาดสวนไม้ ผัก ๗” ตลาด Online
 ๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการถอดบทเรียน

การดำเนินงานโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการ และสร้างนักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ดำเนินการทั้งหมด ๕ กิจกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินโครงการ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนงานและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ จัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน

กิจกรรมที่ ๒ ทำฝายชะลอน้ำ

กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกผักและพืชสมุนไพรทุกครัวเรือน

กิจกรรมที่ ๔ สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้า

กิจกรรมที่ ๕ ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวชุมชน

๑. ความสำเร็จจากการดำเนินโครงการ

ผลผลิต (Output)

๑. เครื่องมือการทำงานระดับอำเภอ
๒. เครื่องมือครูพาทำ
๓. แผนแม่บทการพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง”

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. มีเครื่องมือการบูรณาการการทำงานระดับอำเภอ ๒ เครื่องมือ
๒. ธนาคารน้ำใต้ดิน ๔,๔๐๐ บ่อ
๓. ฝายชะลอน้ำ ๑๙๐ ฝาย
๔. ปลูกผักและสมุนไพรครบทุกครัวเรือน ครบทุกครัวเรือนร้อยละ ๑๐๐
๕. รายได้เฉลี่ยคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
๖. มีช่องทางการตลาดและช่องทางในระบบ Online
๗. มีสื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ผ่านช่อง Internet จำนวน ๓ ช่องทาง

ผลกระทบ (Impact) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง และชุมชนพึ่งตนเองได้

๒. กระบวนการในการขับเคลื่อนงาน

๒.๑ การสร้างและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง”

- จัดเก็บข้อมูล
- วิเคราะห์ข้อมูล
- ประมวลผลเป็นสารสนเทศการพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง”
- แผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนา “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะนังมั่นคง”

๒.๒ การสร้างและพัฒนาเครือข่าย

- เครือข่ายแกนนำพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง”
- เครือข่ายครูพาทำ
- เครือข่ายประชารัฐสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓ การประสานการพัฒนาขับเคลื่อน“น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจมะม่วงมันคง”

- ประสานเครือข่ายพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ประสานแผนงานโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา
- ประสานสื่อประชาสัมพันธ์
- ประสานการสร้างช่องทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Online

๓. ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ

๓.๑ ชุมชนเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืน

๓.๒ เกิดความสามัคคีความร่วมมือร่วมใจกันในขับเคลื่อนโครงการ

๓.๓ การขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ ผู้นำและประชาชนเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน

๓.๕ หน่วยงานมีการกำหนดคณะทำงานระดับหมู่บ้านโดยติดตามการดำเนินงาน และ รายงานผลการดำเนินงานในที่ประชุมประจำเดือนทุกเดือน

๓.๒ ทุกภาคส่วนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเล็งเห็นความสำคัญของคลังอาหารและสมุนไพร มีการบูรณาการความร่วมมือในหลายภาคส่วนตั้งแต่การปลูกจนถึงการตลาด จากการผลิตสู่ผู้บริโภค

๓.๓ การสร้างความรู้ความเข้าใจการรับรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

๓.๔ การประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการดำเนินโครงการและผลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๔. องค์ความรู้ที่เป็นบทเรียน

แนวคิดในการขับเคลื่อนโครงการโดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลไกประชารัฐ การบูรณาการ การสร้างเครือข่าย

กลไกในการขับเคลื่อน กลไกประชารัฐ : ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคศาสนา และภาคสื่อมวลชน

เทคนิค การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดการความรู้ กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม การถอดบทเรียน ติดตามประเมินผลและประชาสัมพันธ์

๕. ข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปใช้

การดำเนินงานโครงการ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมันคง” ได้นำเอาแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลไกประชารัฐ และการสร้างและบูรณาการเครือข่าย มาใช้เป็นกระบวนการขับเคลื่อน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้

๕.๑ สิ่งที่ดีนำสู่ความสำเร็จ – ทำต่อเผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕.๑.๑ การจัดการความรู้ ตั้งแต่จัดเก็บ วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศ การพัฒนาขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มะนังมันคง”

๕.๑.๒ มีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดแนวทาง ขั้นตอนกระบวนการทำงานให้ชัดเจน และทุกฝ่ายเข้าใจตรงกัน

๕.๑.๓ กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม โดยการสร้างและพัฒนาเครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายแกนนำระดับอำเภอ เครือข่ายครูพาทำ และเครือข่ายประชารัฐสนับสนุนการพัฒนา

๕.๑.๔ การถอดบทเรียนการดำเนินงาน เพื่อทบทวน/สรุปประสบการณ์การทำงาน ที่ผ่านมากในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดของเหตุปัจจัย ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งทำให้เกิดผลสำเร็จ

๕.๑.๕ การติดตามประเมินผล โดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์ของโครงการ ที่เกิดขึ้นจริงกับผลลัพธ์ของโครงการที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อทราบว่า การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

๕.๑.๖ การประชาสัมพันธ์ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การสร้างความรู้ความเข้าใจ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ไปจนถึงการเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ต้นแบบความสำเร็จ และการถอดบทเรียน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อ Online เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕.๒ สิ่งที่เป็นอุปสรรค – หาข้อเสนอแนะที่เจาะจง ทำได้ปรับปรุง แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕.๒.๒ บางพื้นที่ไม่สามารถใช้กำลังคนในการขุดธนาคารน้ำใต้ดินได้ ต้องใช้เครื่องจักรทำให้ใช้เวลาในการดำเนินการ

๕.๒.๓ สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้นักท่องเที่ยวลดลง

๖. สรุปบทเรียนที่ได้เป็นตัวแปรของระบบทำเป็นแผนภาพ (Diagram)

**แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการอำเภอนำร่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แบบบูรณาการและสร้าง
นักขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นำการเปลี่ยนแปลง กระทรวงมหาดไทย
ภายใต้ “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคงมั่นคง” อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล**

ที่	ขั้นตอน/กระบวนการ	ระยะเวลาดำเนินการ			
		สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน
๑	ประกาศเป็นวาระเร่งด่วนอำเภอมะนัง	■			
๒	ติดตั้งกลไกการขับเคลื่อน -เครือข่ายแกนนำการพัฒนาขับเคลื่อนระดับ อำเภอ -เครือข่ายครูพาทำ -เครือข่ายประชาชนรัฐ	■ ■ ■			
๓	สร้างและพัฒนาสารสนเทศการพัฒนา ขับเคลื่อน “น้ำเปลี่ยนชีวิต สร้างเศรษฐกิจ มั่นคงมั่นคง” -จัดเก็บข้อมูล -ประมวลผล -แผนกลยุทธ์เพื่อการพัฒนาเปลี่ยนชีวิตฯ	■ ■ ■			
๔	ประชุมกลไกการขับเคลื่อนทุกระดับเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจวางแผนการขับเคลื่อนงาน		■		
๕	ดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน ๕ กิจกรรม -จัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน -ทำฝายชะลอน้ำ -ส่งเสริมการปลูกผักและพืชสมุนไพรทุก ครัวเรือน/พืชเศรษฐกิจ -สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้า -ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน	■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■	
๖	คัดเลือกครัวเรือนต้นแบบ เป็นตัวอย่างและ พัฒนาศูนย์เรียนรู้			■	
๗	ติดตาม สนับสนุน ประเมินผล	■	■	■	
๘	ถอดบทเรียน				■
๙	ประชาสัมพันธ์	■	■	■	■

ส่วนที่ ๔ ภาคผนวก

๑. ภาพกิจกรรมที่ดำเนินการ

ประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการในที่ประชุมประจำเดือนส่วนราชการและกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้การดำเนินกิจกรรมทุกหมู่บ้านชุมชน

กิจกรรมจัดทำธนาคารน้ำใต้ดิน

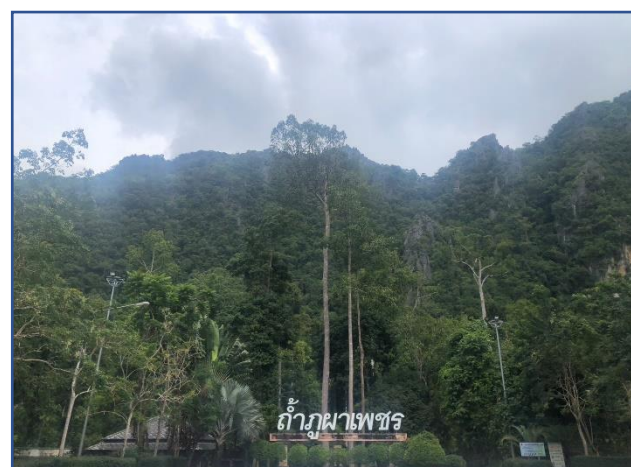
กิจกรรมทำฝายชะลอน้ำ

กิจกรรมการปลูกผักและพืชสมุนไพร

กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน

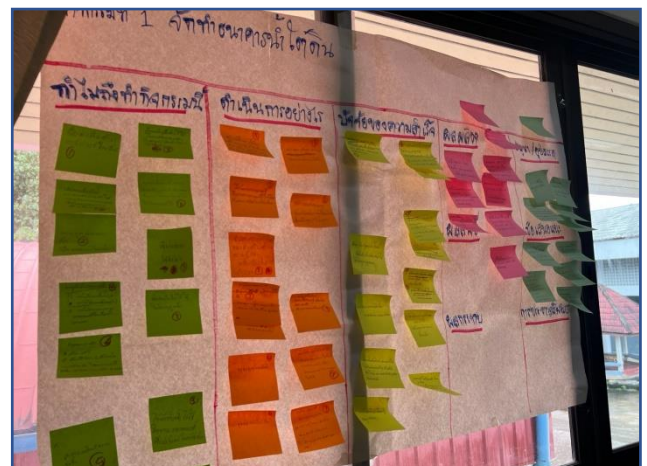
กิจกรรมประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน

๒. ภาพการจัดเวทีถอดบทเรียน

ภาพการจัดเวทีถอดบทเรียน

ภาพการจัดเวทีถอดบทเรียน

๓. รายชื่อผู้เข้าร่วมเวที

๑) นายนพดล จีณลธิบ	ตำแหน่ง	ปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ)
๒) นายอดุลย์ หมวดสง	ตำแหน่ง	กำนันตำบลนิคมพัฒนา
๓) นายธนาท ยอดแก้ว	ตำแหน่ง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๔) นางสาวอริศรา ยืนยง	ตำแหน่ง	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงตำบลนิคมพัฒนา
๕) นางสาวสุทิตา แก้วสงค์	ตำแหน่ง	บัณฑิตอาสา
๖) นายการุณ ชนะหลวง	ตำแหน่ง	ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
๗) นางสาวจุฑาพร บุญรัมย์	ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๘) นายธนาคาร ไชยมนตรี	ตำแหน่ง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา
๙) นางสาววรรณภา โอพาริ	ตำแหน่ง	บัณฑิตอาสา
๑๐) นายอดุล ชูแก้ว	ตำแหน่ง	ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอมะนัง
๑๑) นายอภิรักษ์ บรรดา	ตำแหน่ง	บัณฑิตอาสา
๑๒) นางประจวบ คงแก้ว	ตำแหน่ง	ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลปาล์มพัฒนา
๑๓) นางอรนุช เสียงดัง	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนผิงปาล์ม ๑
๑๔) นางวัชรีย์ เพชรมาก	ตำแหน่ง	ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน
๑๕) นายอโณทัย อนันต์	ตำแหน่ง	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปาล์มพัฒนา
๑๖) นายณรงค์ โอพาริ	ตำแหน่ง	กำนันตำบลปาล์มพัฒนา
๑๗) นายศิริยุทธ จันทร์โต	ตำแหน่ง	อาสาสมัครรักษาดินแดน
๑๘) พระครูโสภณปัญญาสาร	ตำแหน่ง	เจ้าคณะอำเภอมะนัง
๑๙) นายณัฐวุฒิ รัพยา	ตำแหน่ง	ปลัดอำเภอ

๔. รายชื่อทีมถอดบทเรียนจังหวัด

๑) พระครูโสภณ ปัญญาสาร	ตำแหน่ง	เจ้าคณะอำเภอมะนัง
๒) นางศุภมาส เหล็นเรือง	ตำแหน่ง	พัฒนาการจังหวัดสตูล
๓) นายวิระ เพ็ญจำรัส	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
๔) นางวิลาวัลย์ ก.จันทร์ภานนท์	ตำแหน่ง	พัฒนาการอำเภอมะนัง
๕) นางสาวฟาตีมา บิลียีหมาน	ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
๖) นางสาวปญญาดา หลังเกาะ	ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
๗) นายชาลีฟ ปากบารา	ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
๘) นางสาวจิรวรรณ พลนุ้ย	ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
๙) นายณัฐวุฒิ รัพยา	ตำแหน่ง	ปลัดอำเภอ

๕. ผู้ประสานงาน

๑) นายชาลีฟ ปากบารา	ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
โทรศัพท์	๐๘๑ - ๗๓๘๗๑๗๙	